

عنوان مقاله:

روش لغوی ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه

محل انتشار:

مجله پژوهش های قرآن و حدیث، دوره 42، شماره 1 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

علی اکبر فراتی - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

از آنجا که نهج البلاغه، متنی ادبی در حد اعلای بلاغت است، و از سویی واژه، بن مای؟ ادبیات به شمار است، ناگزیر، شارح می بایست، پیش از هر اقدامی، به تفسیر الفاظ غریب و بیان مفردات آن همت ورزد. ابن ابی الحدید نیز به عنوان بزرگترین و مشهورترین شارح این کتاب ارزشمند و ماندگار، به تفسیر واژگان و بیان الفاظ غریب آن توجه ویژه ای مبذول داشته، و اساس شرح خود را بر آن نهاده است. از این رو، در این مقاله، به بررسی روش لغوی شرح ابن ابی الحدید، از میان دو شیو؟ تقلید و اجتهاد پرداخته شده است. منابع لغوی که شارح، در شرح مفردات بر آن تکیه کرده است، گرچه در آغاز به شیو؟ تقلید مربوط است، ولی تقلید و نقل صرف را در بر نمی گیرد؛ زیرا در شرح، بیشترین نمود با اجتهاد است. وی مفردات را چونان یک مجتهد منتقد تفسیر کرده است، آراء و نظرات لغوی دیگران را در بوت؟ نقد گذارده، برخی را بر برخی ترجیح می دهد، و در اجتهادش به قرآن و حدیث و صرف و نحو و بلاغت و سیاق و فروع اللغه و دیگر موارد از این دست، استناد می ورزد. همچنین، اثرپذیری وی از مکتب کلامی اش، در شرح واژگان نیز به وضوح دیده می شود.

کلمات کلیدی:

روش لغوی، شرح نهج البلاغه، شیوه اجتهادی، شیوه تقلیدی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1892428>

